

11-2026 Norsk vannbransje mot 2050

Forslagsstiller

Sekretariatet

Målsetting for prosjektet

Utarbeide en visjon for Vannbransjen mot 2050 og en 12-årig langtidsplan som kan operasjonaliseres i en 4-årig strategiplan for Norsk Vann 2027–2030. Dette skal reflektere situasjons- og utfordringsbildet for medlemmene og vannbransjen generelt – både i et fireårs og langsiktig perspektiv. Planen skal gi et veikart for aktørene i bransjen, slik at de kan arbeide mot et felles mål.

Utfyllende forklaring til målet:

Strategiplanen vil være en viktig prosess for bransjen som helhet, og gi et samlet bilde og veikart for videre arbeid i bransjen. Vannsektoren er fragmentert med mange ulike aktører. Samtidig står vi foran store utfordringer. Uten en felles forståelse av hvor vi ønsker å være (målsettingen) og veien frem til målet, vil trolig bransjen forbli fragmentert og lite slagkraftig. Strategiprosessen skal sikre en god prosess som gir forankring, felles forståelse og legitimitet til nødvendig endringsarbeid.

Midlene det søkes om gjennom prosjektsystemet er kun en delfinansiering av strategiplanarbeidet, som reflekterer bransjen generelle nytte av prosjektet. Resterende beløp dekkes av Norsk Vanns driftsbudsjett.

Bakgrunn

Norsk Vann har tidligere utarbeidet strategiplaner for fireårsperioder og dagens plan gjelder for 2023–2026. I henhold til organisasjonens styringspraksis skal ny strategiplan for perioden 2027–2030 utvikles og vedtas i løpet av 2026. Strategiprosessen vil omfatte bred involvering av medlemmer, komiteer, ansatte, myndigheter og øvrige interessenter. Den nye planen skal bygge på erfaringer fra gjeldende strategiperiode, relevante analyser og internasjonale perspektiver. I forbindelse med utvikling av ny strategiplan er det denne gangen planlagt å løfte blikket mot 2050. Arbeidet vil bli tredelt, det skal utarbeides en visjon mot 2050 som legger føringer for en 12-årig langtidsplan med start 2027, som igjen operasjonaliseres i 4-årig rullerende strategiplan.

Formålet med strategiplanen er å gi et styringsdokument som legger føringer for organisasjonens aktivitet, både internt og eksternt, og som ivaretar medlemsinteresser, bransjens behov og samfunnets forventninger til vannbransjen.

Innhold

Planene skal:

- Ivareta interessene og behovene til Norsk Vanns medlemmer og bransjen.
- Reflektere utfordringsbildet både i et 12-årig og 25 års perspektiv.
- Understøtte organisasjonens hovedleveranser og medlemservice.
- Gi tydelige føringer for årlige handlingsplaner og interessepolitisk arbeid.

Resultatet skal føre til:

- Et styrket strategisk grunnlag for å møte fremtidige utfordringer.
- Bedre forankring av strategien hos medlemmer og interessenter.

Leveranser;

- Situasjonsanalyse (inkl. medlemsundersøkelse og interessentdialog).
- Revidert visjon, virksomhetsidé og verdier.
- Oppdatert premiss- og utfordringsbilde med nasjonale og internasjonale perspektiver.
- Hovedmål og delmål for strategiperioden, med målbare indikatorer.
- Forslag til implementeringsmodell for årlige handlingsplaner.
- Ferdig grafisk strategidokument

Gjennomføring

Arbeidet med strategiplanen er igangsatt, jf tidsplan beskrevet nedenfor. I tillegg til planen gjengitt nedenfor skal det gjennomføres tre fysiske arbeidsmøter med ca 40 personer fra bransjen knyttet til punkt 4 nedenfor. Videre vil det bli gjennomført intervjuer med sentrale personer i forvaltningen og ressurspersoner i Norden og utvalgte europeiske land.

Nr.	Milepæl / aktivitet	Tidsrom	Ansvar
1	Oppstart, prosessdesign og styringsdokument	Høst 2025	Direktør / ekstern prosjektleder
2	Drøftinger i styre og komiteer	Høst 2025	Direktør/ ekstern prosjektleder
3	Medlemsundersøkelse	Nov 2025	Ekstern prosjektleder
4	Utarbeidelse av ny strategiplan	Jan–apr 2026	Ekstern prosjektleder
5	Høring blant medlemmer	Mai 2026	Ekstern prosjektleder
6	Styrets sluttbehandling	August 2026	Direktør og styret i Norsk Vann
7	Vedtak i årsmøte	Sept 2026	Årsmøtet

Organisering/deltakere

Styringsgruppe: Norsk Vanns ledergruppe

Ekstern prosjektleder: Ansvar for planlegging, koordinering, fremdrift og rapportering

Prosjektgruppe: Representanter fra administrasjonen og avdelinger

Referansegruppe: Vurderes etablert (vil inkludere forvaltning og myndigheter)

Styret: Følger prosessen og godkjenner ferdig planforslag

Andre deler av prosjektorganiseringen og forankring i bransjen er beskrevet ovenfor.

Kostnader/finansiering

Totale prosjektkostnader vil være kr 1 300 000,-. Andelen fra prosjektsystemet er satt til kr 495 000. Detaljene i budsjettet er ikke tatt inn nedenfor.

<i>Kostnader</i>	
Faglig utredning og rapportering	495 000
Totalt	495 000

<i>Finansiering</i>	
Norsk Vann prosjekt	495 000
Ekstern	0
Totalt	495 000

Markedsføring

Prosjektet vil få en omfattende markedsføring i alle kanaler som Norsk Vann disponerer.

Materiell til bruk ute i vannbransjen/kommunene/medlemmene vil utarbeides. Prosjektet vil også gi grunnlag for materiell som kan benyttes i prosjekt(forslaget) 2-2026 Politisk kommunikasjon i vannbransjen.

Karianne Eide Longva, 01.10.25

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Ja
2) Er prosjektet innenfor en av følgende projektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	c) strategiske prosjekter
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Ja
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Nei
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja, delfinansiering av et større prosjekt.
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	Ja, i form av midler fra NVs driftsbudsjett.
7) Er det sannsynlig at bevilgningen vil være utløsende for eksterne FoU-prosjekter og -midler?	Ja, på lengre sikt som en mulig effekt av leveransene fra prosjektet.

Direktørens forslag til prioritering for 2026

Gjennomføres i 2026. Vannbransjen står foran store utfordringer. En samlet bransjen med felles forståelse av hvordan vi skal møte disse utfordringene er nødvendig for å lykkes med nødvendig omstilling og endring. Dette kan skapes gjennom en grundig og inkluderende prosess, med god forankring.

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Samfunnskomiteen mener det er viktig med en bred involvering i en så omfattende strategiprosess, og støtter direktørens forslag

Avløpskomiteen:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Vannkomiteen:

Vannkomiteen støtter direktørens anbefaling. Viktig at vurderingene i prosjektet blir til nytte for hele bransjen og formildes ut. Gjerne i form av et målkart som kan benyttes av hele bransjen.

Andre innspill

Fra Veas side forventer vi gode prosesser, og at blikket virkelig løftes mot 2050. Vi antar organisering, samt at sirkulær økonomi og ressursutnyttelse med mulighetene og utfordringene som ligger her, vil være viktige områder i visjon og handlingplan.

Veas v/ Kirsti Grundnes Berg

Direktørens innstilling til styret:

Gjennomføres i 2026.